

**ВОДИЧ ЗА СТУДИРАЊЕ НА ПРВ ЦИКЛУС
СТУДИИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА
ИНФОРМАТИЧКИ И КОМУНИКАЦИСКИ
ТЕХНОЛОГИИ – БИТОЛА**

Битола

декември, 2015 год.

ПРЕГЛЕД НА СТУДИСКИ ПРОГРАМИ

Факултетот за информатички комуникациско инженерство (ФИКТ) е резултат на здружувањето на студиските програми од областа на Информатика и Компјутерска техника и информатика од Техничкиот факултет (ТФБ) и Факултетот за администрација и менаџмент на информациски системи (ФАМИС), единици во состав на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола.

На Техничкиот факултет во Битола во академската 2002/2003 год. се запиша првата генерација студенти во прва година на студиската програма **Техничка информатика**. Во 2007/2008 год. се запишаа студенти на дисперзираните студии на студиската програма **Техничка информатика во Прилеп и Велес**.

Во 2007 год. се основа Факултетот за администрација и менаџмент на информациски системи и во 2007/2008 год. се запишаа првите студенти на студиската програма **Менаџмент на информациски системи**.

Од академската 2009/2010 студиската програма на ТФБ Техничка информатика се преименува во **Информатика и компјутерска техника**.

Од академската 2010/2011 год. на ФАМИС започнаа и студиите на студиските програми по **Инженерство и менаџмент на софтверски апликации и Информациски системи во здравството**.

Во академската 2012/2013 год. се запиша првата генерација студенти на четиригодишната студиска програма на ТФБ - **Компјутерски науки и инженерство**.

Наведените студиски програми беа конципирани со следење на најновите трендови од областа на Информатиката и Компјутерската техника и информатика. Тоа резултираше во последните академски години, на студиските програми од областа на Информатиката и Компјутерската техника и информатика на ФАМИС и ТФБ да студираат повеќе и од 60% од вкупниот број на запишани студенти.

Како резултат на заложите на членови на Отсекот за Информатика и компјутерска техника на ТФБ, како и на членови на Катедрата за Менаџмент на информациски системи на ФАМИС, дојде до формална институционализација на интересите на студентите, стопанството и наставно-научниот кадар и во академската 2014/2015 почна со работа **Факултетот за информатички и комуникациски технологии**, како единствена единица на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола чија високо-образовна, наставно-научна,

истражувачка и апликативна дејност е од областа на Информатиката и Компјутерската техника и информатика.

Како сублимат на повеќегодишното искуство со наведените студиски програми, имајќи ги предвид последните технолошки и научни достигнувања од областа на Информатиката и Компјутерската техника и информатика, барањата на стопанството, во 2015 година се акредитира студиската програма **Информатички науки и комуникациско инженерство**, на која во академската 2015/2016 год. се запиша првата генерација студенти.

НАПРЕДУВАЊЕ НА СТУДЕНТОТ НИЗ СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Студентот напредува во текот на студирањето, односно запишува предмети преку бројот на остварените кредити (бодови).

По правило студентот запишува 30 кредити по семестар, но може да запише број на предмети коишто носат минимум 18 кредити (бодови), но не повеќе од 42 кредити во семестар.

Студентите коишто имаат заостанати предмети, односно кои повторно запишуваат еден или повеќе предмети, можат да запишат најмногу 36 европски кредити по семестар.

Студентот којшто запишува **непарен (зимски) семестар**, во тој семестар:

- Задолжително повторно ги запишува сите предмети (кредити) што не ги положил заклучно со септемврскиот испитен рок од претходниот, односно претходните непарни семестри;
- Запишува нови предмети (кредити) од наредниот, односно наредните непарни семестри според студиската програма. Притоа, прво се запишуваат нови задолжителни предмети, а потоа нови изборни предмети;
- Ако студентот веќе ги положил сите предмети од претходниот непарен семестар, тогаш сите предмети се нови предмети од наредниот, односно редоследно наредните непарни семестри.

Студентот којшто запишува **парен (летен) семестар**, во тој семестар :

- Задолжително повторно ги запишува сите предмети (кредити) што не ги положил заклучно со јануарскиот испитен рок од претходниот, односно претходните парни семестри;

- Запишува нови предмети (кредити) од наредниот, односно наредните парни семестри според студиската програма. Притоа прво се запишуваат нови задолжителни предмети, а потоа нови изборни предмети;
- Ако студентот веќе ги положил сите предмети од претходниот, односно претходните парни семестри, тогаш сите предмети се нови предмети од наредниот, односно редоследно наредните парни семестри.

Студентите кои повторно запишуваат предмети, смеат да запишат нов предмет којшто според студиската програма условува претходно полагање на предметот што повторно се запишува, но полагањето на предметите мора да е редоследно.

Студентот има право на местото на предметот што го запишува повторно, ако предметот е изборен, да избери нов предмет, при што плаќа 100% од износот на кредитите на новиот предмет.

Услов за запишување во втора, трета и четврта година

- Студентите коишто освоиле **најмалку 36 европски кредити**, при уписот на наредната учебна година, се запишуваат во **втора година**.
- Студентите коишто освоиле **најмалку 90 европски кредити**, при уписот на наредната учебна година, се запишуваат во **трета година**.
- Студентите коишто освоиле **најмалку 150 европски кредити**, при уписот на наредната учебна година, се запишуваат во **четврта година**.

Студентите коишто на почетокот на наредната учебна година нема да го освојат потребниот број кредити за запишување на наредната студиска година повторно ја запишуваат истата година. Доколку овие студенти најдоцна до почетокот на летниот семестар од тековната учебна година го освојат потребниот број кредити, тогаш се стекнуваат со право да ја запишат наредната студиска година.

Апсолвенти

- Студентите коишто студираат на **четиригодишна студиска програма**, а кои ги имаат ислушано сите предмети предвидени со студиската програма и имаат освоено **најмалку 180 кредити**, се стекнуваат со статус на апсолвент.
- Студентите коишто студираат на **тригодишна студиска програма**, а кои ги имаат ислушано сите предмети предвидени со студиската програма и имаат освоено **најмалку 120 кредити**, се стекнуваат со статус на апсолвент.

Студентите коишто ги положиле сите предмети предвидени со студиската програма, но до почетокот на новата учебна година не го одбраниле дипломскиот труд, само ја евидентираат последната студиска година. Студентите коишто ги положиле сите предмети од непарните семестри предвидени со студиската програма, но сè уште имаат неположени предмети од парните семестри, во непарниот семестар во новата учебна година не запишуваат предмети, туку само ја евидентираат студиската година.

ЗАПИШУВАЊЕ И ЗАВЕРУВАЊЕ СЕМЕСТРИ

Запишувањето семестар, односно предмети во дадениот семестар се врши во согласност со претходно положените предмети и освоените кредити во рокови според академскиот календар на Факултетот.

Евиденцијата на предмети што се запишуваат, податоците дали тоа се повторно запишани предмети или нови предмети, како и висината на школарината се врши преку пополнување пријави од страна на студентите при запишувањето предмети.

Предметите кои се нудат во соодветниот семестар, Факултетот ги објавува 2 недели пред почетокот на семестарот.

Точноста на податоците во пријавата со свој потпис ја потврдуваат надлежниот референт во службата за студентски прашања, администраторот за ЕКТС (e-mail: administrator_ects@fikt.edu.mk) и координаторот за ЕКТС за соодветната студиска програма.

Студентите за изборот на изборните предмети се координираат со координаторите на ЕКТС на студиските програми и со координаторот на ЕКТС на ФИКТ:

- **доц. д-р Мимоза Богданоска-Јовановска**, Координатор за ЕКТС и Еразмус програмата на Факултетот за информатички и комуникациски технологии;
- **ред. проф. д-р Виолета Маневска**, Координатор за ЕКТС на студиската програма Информатички науки и комуникациски технологии;
- **ред. проф. д-р Александар Маркоски**, Координатор за ЕКТС на студиските програми Информатика и компјутерска техника и Техничка информатика;
- **доц. д-р Рамона Маркоска**, Координатор за ЕКТС на студиските програми Инженерство и менаџмент на софтверски апликации и Информациски системи во здравството;

- **доц. д-р Зоран Котевски**, Координатор за ЕКТС на студиската програма Компјутерски науки и инженерство;
- **доц. д-р Наташа Блажеска-Табаковска**, Координатор за ЕКТС на студиската програма Менаџмент на информациски системи и
- **доц. д-р Божидар Миленковски**, Координатор за ЕКТС на студиските програми Јавна администрација и Европски интеграции и менаџирање на европски проекти.

При изборот на предметите, **не е дозволен избор на предмети во кои наставната содржина се поклопува во поголем дел.** На пример, студент кој има задолжителен предмет Вовед во програмирање 1, не смее да избере Структурирано програмирање (и обратно), како и: Калкулус 1-Математика1; Калкулус 2-Математика 2; Принципи на мултимедиски системи – Мултимедијални системи; Веб програмирање – Веб програмирање и апликации; Веб дизајн – Веб дизајн и кориснички интерфејс и сл.

Студентите запишани на студиските програми **Информатички науки и комуникациско инженерство** и **Компјутерски науки и инженерство**, со следење на препорачаните предмети, соодветно на избраниот профил, профилот ќе им биде детално образложен во додатокот на дипломата (diploma supplement).

Дозволено отстапување од препораките за изборните предмети е **најмногу до 20% од потребниот број на изборни предмети.**

Студентите кои нема да изберат да следат одреден профил, по дипломирањето добиваат само генерички додаток на дипломата, во кој нема да се содржат информации за нивната потесна специјалност односно профил.

Редовните студенти вршат заверка на семестарот на следниов начин:

- ако предметот е во зимскиот семестар, заверката се врши истовремено со запишување на наредниот зимски семестар;
- ако предметот е во летниот семестар, заверката се врши истовремено со запишување на наредниот летен семестар;

Со заверката на семестарот се сумираат и заклучуваат постигнатите резултати по предметите што биле запишани во тој семестар.

Плаќањето на надоместокот за партиципација и износот за кофинансирање при запишувањето на семестарот се одредува според запишаните кредити. Пресметката се врши на начин што надоместокот за партиципација, односно износот за кофинансирање се дели со бројот на кредити за една студиска година,

односно со 60 и така добиениот износ се множи со бројот на запишаните кредити на нови предмети.

Студентите коишто повторно запишуваат предмет, плаќаат **80 % од партиципацијата**, односно од износот за кофинансирање во согласност со статусот на студентот.

Студентите запишани во државна квота, коишто по третпат запишуваат иста студиска година, ги продолжуваат студиите како студенти што студираат со кофинансирање.

ПОЛАГАЊЕ НА ИСПИТИ И КОЛОКВИУМИ

Наставните дисциплини од студиската програма можат да се полагаат: **континуирано - преку колоквиуми или преку завршно оценување.**

Колоквиумите и завршното оценување се полагаат писмено и/или усно. Во зависност од природата на предметот, за определени предмети Факултетот може да одлучи истите да се полагаат и практично.

Студентот при полагање на колоквиуми и/или испити е должен да го носи индексот за идентификација. Предметниот наставник има право да не дозволи полагање на студент кој не носи индекс за идентификација.

Студентите, кои при полагање на колоквиуми и/или испити, кај кои ќе се затекнат недозволен материјали и средства за препишување (ливчиња, пенкала, мобилни телефони, слушалки и сл.), како и студентите кои препишуваат еден од друг, наставникот е должен да ги отстрани од испит. Наставникот поднесува пријава до дисциплинската комисија за да му изрече соодветна дисциплинска мерка сразмерно на направениот прекршок.

Предметниот наставник објавува прелиминарна листа на резултатите од завршното оценување во којашто се внесени сите елементи што биле основа за формирање на завршната оценка. Заедно со објавените резултати, наставникот објавува термин за увид во тетратките и резултатите. Забелешките од претходниот став студентот ги упатува до предметниот наставник усмено или писмено и по истите предметниот наставник е должен да одговори во рок од 5 дена од завршувањето на рокот за упатување на забелешките.

По истекот на терминот за увид, резултатите стануваат конечни.

Студентот има право на формален приговор на објавените конечни резултати.

Доколку студентот го положи првиот колоквиум, на завршното оценување во испитните рокови во тековната учебна година го полага само материјалот од вториот колоквиум, до евентуалното повторно запишување на предметот.

Формирањето конечна оценка од континуираната проверка на знаењата, завршното оценување и останатите активности во рамките на предметната програма, се врши врз основа на вкупниот број освоени поени по сите основи, и тоа:

- од 0 до 50 поени: оценка 5 (пет);
- од 51 до 60 поени: оценка 6 (шест);
- од 61 до 70 поени: оценка 7 (седум);
- од 71 до 80 поени: оценка 8 (осум);
- од 81 до 90 поени: оценка 9 (девет);
- од 91 до 100 поени: оценка 10 (десет).

Заради проверка на знаењата на студентите во секој семестар се организираат две колоквиумски седмици (во осмата и петнаесеттата седмица во семестарот), коишто се дефинирани во календарот за реализација на учебната година.

Покрај определените две колоквиумски седмици, проверката на знаењето на студентите се врши во три испитни рокови: јануарски, јунски и септемврски.

Со одлука на Наставно-научниот совет на Факултетот, на барање на студентскиот парламент, можат да се утврдат најмногу уште два испитни рока во текот на учебната година (ноемврски и априлски испитен рок). Во овие испитни рокови студентите за полагањето на испитите плаќаат определен надоместок за што одлучува Деканатската управа на Факултетот.

Студентите го вршат пријавувањето на испитите задолжително во **iknow системот** и на студентски прашања во роковите наведени во академскиот календар, и согласно упатството што ќе биде објавено пред почетокот на секоја сесија.

Студентите кои го положиле предметот преку колоквиуми, задолжително го пријавуваат испитот во iknow системот и на студентски прашања во јануарска сесија (за предметите од зимски семестар) и во јунска сесија (за предметите од летен семестар).

Полагањето на колоквиуми во првата колоквиумска недела не се пријавува ниту во iknow системот, ниту на студентски прашања.

Полагањето на одредени предмети е редоследно, со предуслов. Наставниците на почетокот на семестарот имаат обврска да им соопштат кој е предуслов за да може да се полага предметот. На пример, предуслов за полагање на Напредно програмирање е студентот да го има положено Структурирано програмирање, за полагање на Калкулус 2, потребно е студентот да го има положено Калкулус 1 итн.

На студентите кои не извршиле пријавување на испитите во iknow системот, предметниот наставник има право да не им дозволи да го полагаат испитот. Исто така, во тој случај, предметниот наставник не е во можност да му ја внесе оценката.

Студентот може да го пријави испитот и по предвидениот рок, но најдоцна до денот на одржување на испитот, при што се плаќа определен надоместок за задоцнетото пријавување.

ПРОЦЕДУРА ЗА ПОНИШТУВАЊЕ НА ОЦЕНА

По барање на студентот му се овозможува да го повтори завршното оценување за повисока завршна оценка по наставен предмет во период од најмногу четири месеца од полагањето.

Барањето за поништување на оцена, студентот го доставува до администраторот за ЕКТС, кој истото го доставува во студентската служба која проверува дали се исполнети условите за повторно полагање согласно претходните ставови и му се одобрува или не повторното полагање.

Ако се одобри повторно полагање, службата за студентски прашања ја поништува претходно добиената оценка на студентот.

Оценката добиена на повтореното завршно оценување е конечна и студентот нема право да го повтори завршното оценување.

ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ПРАКТИЧНА НАСТАВА (ПРАКСА)

Сите студенти од прва, втора, трета и четврта година треба да реализираат практична настава во текот на една академска година. Практичната настава треба да е со минимално траење од 30 дена (20 работни денови) при што се претпоставува дека студентот работел секој работен ден по 8 часа во текот на периодот. Препорачливо е, практичната настава да се реализира во период кога не се изведува настава.

Практичната настава треба да биде поврзана со работа која е од областа на Факултетот (ИКТ поврзана пракса) и истата се реализира под менторство на ментори од ФИКТ. Ментори за практична настава во академската 2015/2016 год. се **доц. д-р Рамона Маркоска и доц. д-р Божидар Миленковски.**

Постапката за започнување на практична настава и заверување на истата е следната:

1. Студентот треба да најде компанија кај која ќе реализира пракса. Информација за листата на компании со кои ФИКТ има потпишано склучено меморандуми за соработка, студентите можат да најдат на веб-страницата на Факултетот, како и од менторите за практична настава. Студентот од службата на студентски прашања добива формулар и го пополнува. Потоа истиот документ се заверува со потпис и печат и е официјален документ дека ФИКТ го упатува на пракса.
2. Студентот ја изведува праксата во согласност на претходно утврдените задолженија од менторите за практична настава на ФИКТ.
3. Студентот ја изведува праксата во избраната компанија и во текот на работата пишува дневник за извршената пракса.
4. По завршената пракса компанијата на студентот му издава **потврда за реализирана практична настава, потпишана од директорот и со печат на компанијата каде праксата е реализирана, како и заверена во архивата на компанијата.** Во текстот на потврдата јасно треба да е истакнат идентитетот на студентот кој бил на пракса, периодот во кој студентот бил на пракса заедно со општ опис на неговите работни обврски. **Дневникот за извршената пракса** треба да биде одобрен со потпис од одговорното лице (ментор) за студентот во рамките на компанијата.
4. Студентот треба да ги донесе потврдата и дневникот кај еден од менторите на ФИКТ за практична настава на увид и на одобрување. Менторот ја одобрува праксата со потпис на потврдата и/или дневникот. Исто така менторот, **по утврдување дека практичната настава е уредно пријавена,** пополнува и потпишува пријава за реализирана практична настава, како и се потпишува во индексот дека практичната настава е реализирана.
5. Студентот треба и официјално да изврши пријавување на практичната настава, како и останатите предмети. Препорачливо е пријавувањето за практична настава да биде во јунска сесија.

6. Одобрената потврда, дневник и пополнетата пријава менторите ги предаваат во службата за студентски прашања за чување во студентското досие и официјално потврдување дека студентот ја завршил обврската за реализирање на практична настава.
7. Студентот кој не реализирал практична настава, истата ја презапишува во наредната академска година.

ПРИЈАВУВАЊЕ И ОДБРАНА НА ДИПЛОМСКА РАБОТА

Студентот ја избира темата на дипломскиот труд од **научната област на студиската програма во договор со менторот.**

Пријавата за одбрана на дипломскиот труд се поднесува до службата за студентски прашања, најдоцна 90 дена по полагањето на последниот испит. Овој рок може да биде продолжен по барање на студентот заради оправдани причини.

Во согласност со студиската програма, по завршувањето на сите испити, регулирање на финансиските обврски, и обврските поврзани со практичната настава, се брани дипломски труд пред комисија во состав од двајца члена од потесната област.

Студентот, пред одбраната на дипломскиот труд, по одобрување на менторот и комисијата, доставува четири примероци од дипломскиот труд во службата за студентски прашања.

Студентот кој не го одбрал успешно дипломскиот труд, има право да ја повтори постапката за одбрана на нов дипломски труд, но со нова тема.

Студентите запишани на дисперзираните студии дипломскиот труд го бранат во седиштетето на Факултетот во Битола.

СЛУЖБА ЗА СТУДЕНТСКИ ПРАШАЊА

Просториите на Службата за студентски прашања на ФИКТ се наоѓаат на првиот спрат на Факултетот. Свои простории, службата за студентски прашања има и на дисперзираните студии во Велес (во Техничко-технолошки Факултет-Велес) и во Прилеп (во средното училиште Ристо Ристески - Ричко).

Студентската служба е достапна за студентите секој работен ден, во период од 10:00 - 14:00 часот.

Соработници и референти кои работат во службата за студентски прашања се:

Богевска Билјана

Милојевиќ Кети

Павловски Зоран

Боцевска Лепа, дисперзирани студии во Прилеп

Цветановска Марина, дисперзирани студии во Велес

Контакт

e-mail: studentski_prashanja@fikt.edu.mk

Телефон: [+389 47 259 921](tel:+38947259921)

БИБЛИОТЕКА

Факултетот располага со библиотека со богат и современ стручен книжевен фонд.

Библиотекар:

Ташковска Жаклина

Контакт

e-mail: biblioteka@fikt.edu.mk

СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ

Студентите, своите права ги остваруваат со членство во Студентскиот Парламент на Факултетот и во Студентскиот Парламент на УКЛО.

Во рамките на Студентскиот Парламент на Факултетот, студентите избираат свои претставници во Деканатската управа и Наставно-научниот совет на Факултетот.

За повеќе информации, студентите можат да се обратат до:

Претседателот на Студентски Парламент на ФИКТ

Претседателот на Студентски Парламент на УКЛО

ФИНАНСИИ

Студентите, партиципацијата и другите надоместоци ги плаќаат на сметката на Факултетот за информатички и комуникациски технологии – Битола и тоа:

Банка на примач НБРМ

Сметка на банка 100000000063095

Сметка 160016238378811

Приходно konto 723012 42